

РЕШЕНИЕ

№ 57

гр. София, 06.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 02.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **10177** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от Н. И. М., с посочен адрес за призоваване [населено място] [улица], срещу Заповед № СД-03-121/23.08.2021 г., изменена със Заповед № СД-03-127/03.09.2021 г. и допълнена със Заповед № СД-03-132/14.09.2021 г. на Министъра на правосъдието за насрочване на изпит за придобиване на юридическа правоспособност, в частта ѝ с допуснатите до изпит кандидати.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспорената заповед поради противоречието ѝ с административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби. От фактическа страна в жалбата се поддържа, че Н. М. е подала заявление за допускане до изпит за придобиване на юридическа правоспособност, заедно с необходимите документи, в срок, чрез Софийски градски съд, поради което в противоречие с материалния закон същата не е допусната до полагане на изпит за придобиване на юридическа правоспособност. Поддържа, че е подала заявлението си в СГС на 23.08.2021 г., но по независещи от нея причини същото е било изпратено в Министерство на правосъдието на следващия работен ден – 24.08.2021 г. В подкрепа на това твърдение към жалбата е приложено писмо, подписано от зам.-председател на СГС, в което се посочвало, че документите са получени в СГС след 16.00 часа на 23.08.2021 г., което доказвало подаването на заявлението в срок, въпреки което жалбоподателката отново не била включена в списъка с допуснатите кандидати в нито една от последващите заповеди на министъра

на правосъдието. Изложени са доводи за нарушение на принципа на равенство в административния процес, тъй като с последващите заповеди в списъка били допуснати стажант – юристи, положили стаж в ОС – Благоевград, чиито заявления отново били с дата 23.08.2021 г. В заключение се поддържа, че жалбоподателката е спазвала всички нормативни изисквания за допускането ѝ до изпит, но въпреки това, в противоречие със закона, това не е сторено.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява и не е представлявана. В писмена молба е заявила становище по хода на делото и по същество. Претендира присъждане на разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение, за които е представен списък.

Ответникът – Министър на правосъдието, чрез процесуален представител, излага становище за недопустимост на жалбата поради липса на правен интерес от оспорването. Алтернативно, счита жалбата за неоснователна.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Между страните не се спори, че жалбоподателката е стажант-юрист, встъпила в длъжност на 23.02.2021 г., разпределена със Заповед № СД0324/17.02.2021 г. за срок от 23.02.2021 г. до 23.08.2021 г. в Софийски градски съд.

На сайта на Министерството на правосъдието са били публикувани следните съобщения:

„На вниманието на стажант-юристите, провели стажа си по реда на Наредба № 1 от 1 февруари 2019 г. за придобиване на юридическа правоспособност

С оглед предстоящо насрочване на изпит за придобиване на юридическа правоспособност, на основание чл. 299, ал. 4 от Закона за съдебната власт, уведомяваме стажант-юристите, приключили успешно 6-месечния си стаж, в срок до 20.08.2021 г. да подадат по надлежния ред писмено заявление за явяване на изпит до министъра на правосъдието, чрез председателя на съответния окръжен съд, с приложена стажантската си книжка.“

„На вниманието на стажант-юристите, провели стажа си по реда на Наредба № 1 от 1 февруари 2019 г. за придобиване на юридическа правоспособност

Във връзка публикуваното на 05.08.2021 г. съобщение на интернет страницата на Министерство на правосъдието, стажант-юристите, приключили успешно 6-месечния си стаж, да подават заявления за явяване на изпит за придобиване на юридическа правоспособност в срок до 20.08.2021 г., Ви уведомяваме, че стажант-юристите, чийто стаж приключва след посочената дата, могат да подават заявления за допускане до изпит за юридическа правоспособност и след 20.08.2021 г., но не по-късно от издаването на заповед от министъра на правосъдието за насрочване на изпит при условията на чл. 23, ал. 4 от Наредба № 1 от 1999 г. за придобиване на юридическа правоспособност. Подаването на заявления след 20.08.2021 г. няма да се отрази на допускането на кандидатите до изпит за юридическа правоспособност по реда чл. 299, ал. 4 от Закона за съдебната власт.“

С оглед приключване на професионалния си стаж на 23.08.2021 г., жалбоподателката е подала Заявление за допускане до изпит за придобиване на юридическа правоспособност /л.30/, към което били приложени документите, удостоверяващи приключването на законоустановения стаж, чрез Софийски градски съд.

С писмо изх. № РД-21-805/2021 г. от 24.08.2021 г. /л.29/ Софийски градски съд е изпратил поименен списък на стажант-юристите, подали документи до 24.08.2021 г. за

допускане до изпит за юридическа правоспособност. В списъка под № 20 фигурирала и жалбоподателката Н. М., със стажантска книжка №166/2021 г., без отбелязване на датата, на която е подадено заявлението.

На 23.08.2021 г. на основание чл. 298, ал. 1, чл. 299, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от ЗСВ и чл. 21, чл. 22, чл. 23, ал. 2, ал. 4 и ал. 6 от Наредба № 1 от 1 февруари 2019 г. за придобиване на юридическа правоспособност, министърът на правосъдието издал Заповед № СД-03-121/23.08.2021 г. с която определил в т. 2 и т. 3 датите за писмения изпит под формата на тест и казус, а с т. 5 е одобрил списък на допуснатите до изпит стажант – юристи, в който не фигурирала жалбоподателката Н. М..

С подадена по електронен път молба жалбоподателката поискала да бъде включена в списъка, като посочила, че е подала заявлението си на 23.08.2021 г.

Видно от приложената по делото докладна записка, във връзка с полученото писмо от Н. М., от Министерство на правосъдието, дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е прието, че при извършена проверка се установило, че заявлението за допускане до изпит, ведно с необходимите документи са изпратени от СГС към МП с писмо изх. № РД-21-85/24.08.2021 г. Посочено е, че срокът за подаване на документи е бил датата на издаване на заповедта на министъра, поради което е прието, че същите са изпратени след определения срок и няма основание да бъде включена в списъка с допуснатите кандидати.

В отговор на подадена от жалбоподателката молба до СГС с писмо изх. № РД-21-ЖГ-907/21 от 10.09.2021 г. /л. 62/ било посочено, че подадените от нея документи са получени в СГС след 16.00 часа на 23.08.2021 г., като датата на подаване се отбелязва лично от стажант-юриста на заявлението за допускане до изпит. Посочено е, че документите са изпратени с куриер на МП с писмо изх. № 805/2021 г. и получени от ЗАО „Канцелария“ на МП с вх. № 11-00-1364/24.08/2021 г.

Жалбоподателката изпратила последващи молби по електронен път до МП, към които приложила и цитираното по – горе писмо. Междувременно със Заповед № СД-03-127/03.09.2021 г. и Заповед № СД-03-132/14.09.2021 г. на Министъра на правосъдието, Заповед № СД-03-121/23.08.2021 г. била допълнена, като към списъка с допуснатите до изпит стажант-юристи бил допълнен, но отново без жалбоподателката да бъде включена в него.

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 от ГПК, вр.чл.144 от АПК и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на заповедта в оспорената ѝ част, намира следното:

Съдът намира, че жалбата е допустима за разглеждане, като съображенията за това са следните:

Чл. 120 ал. 2 от Конституцията установява т.нар. обща клауза за обжалваемост на административните актове, изразяваща се в правото на лицата да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените в закона. С нормите на чл. 299, ал. 1-4 ЗСВ, както и в чл. 23, ал. 1-6 от наредба № 1 от февруари 2019 г., където е регламентирано издаването на процесната заповед, не е изрично посочено, че същата не подлежи на обжалване.

Съгласно чл.21, ал.1 АПК индивидуален административен акт е изричното волеизявление или изразеното с действие или бездействие волеизявление на административен орган или на друг овластен със закон за това орган или организация,

с което се създават права или задължения или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани или организации, както и отказът да се издаде такъв акт. Съгласно чл. 294, ал. 1 ЗСВ завършилите висше образование по специалността "Право" придобиват юридическа правоспособност след 6-месечен стаж като стажант-юристи и полагане на изпит. В конкретния случай жалбоподателката е подала заявление за допускане до обявения от министъра на правосъдието изпит по чл. 298, ал. 1 ЗСВ с оглед успешното приключване на обучението си. С невключването ѝ в списъка, неразделна част от оспорената заповед, както и в тази, част от изменящата и допълващата го заповед, е ограничено правото на жалбоподателката да се яви на така определените дати за полагане на изпит, което по същество представлява волеизявление за недопускане до същия. Без значение е, че за следваща определена дата същата е допусната. Към момента на подаване на жалбата такава дата не е била определена и жалбоподателката не е била наясно дали би била допусната до такъв изпит изобщо. Ето защо съдът намира, че оспорената заповед е годен за обжалване административен акт.

Жалбата е подадена в срок, тъй като в заповедта не е посочено пред кой орган и в какъв срок подлежи на обжалване, поради което се прилага срокът по чл. 140, ал. 1 АПК.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав счита, че жалбата на Н. М. е допустима, тъй като е подадена от лице, което има правен интерес от оспорването и за което този акт е неблагоприятен, спазен е и срокът за това.

По тези съображения съдът намира възражението за недопустимост на производството, направени от процесуалния представител на ответника за неоснователни.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 297а ЗСВ министърът на правосъдието издава наредба, с която определя реда за провеждане на изпита за придобиване на юридическа правоспособност. На това основание е издадена наредба № 1 от 1 февруари 2019 г. за придобиване на юридическа правоспособност, в сила от 01.01.2020 г.

Редът за придобиване на юридическа правоспособност е уреден в глава Трета на наредбата, озаглавена „Придобиване на юридическа правоспособност“.

Разпоредбата на чл. 23, ал. 2 от Наредбата, в синхрон с нормата на чл. 299, ал. 1 ЗСВ гласи, че министърът на правосъдието със заповед определя деня, часа и мястото на провеждане на изпита за придобиване на правоспособност, както и допуснатите до изпит стажант-юристи. Според ал. 4 със заповед по ал. 2 може да насрочва изпит и по-често от два пъти годишно, когато подадените молби за явяване на изпит са повече от двеста и стажант-юристите отговарят на изискванията за допускане до изпит. Алинея пета предвижда, че заповедта на министъра на правосъдието със списъка на допуснатите до изпит стажант-юристи се обявяват на видно място в сградата на Министерството на правосъдието не по-късно от три дни преди датата на провеждането на изпита и се публикуват на интернет страницата на министерството. Предвид изложеното съдът намира, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в рамките на законните му правомощия. Спазено е изискването за форма на административния акт, като при постановяването му не се констатира нарушение на процесуалните правила, обуславящи отмяната на акта на формално основание.

Съгласно чл. 22 от Наредбата за явяване и допускане до изпит стажант-юристът подава писмено заявление до министъра на правосъдието чрез председателя на

съответния окръжен съд. Към заявлението се прилага заверена стажантска книжка и подписан от наставника по чл. 297, ал. 5 от Закона за съдебната власт индивидуален план за провеждане на професионалния стаж.

В наредбата не е регламентиран срок в който стажант-юристите следва да подадат заявленията си за допускане до изпит, поради което съдът приема, че определянето на срокът е част от правомощията на министъра, който по силата на чл. 23, ал. 2 определя датата и часа за провеждане на изпита. В конкретния случай, за така определените дати за провеждането му министърът е посочил, че стажант-юристите, чийто стаж приключва след посочената дата (20.08.2021 г.), могат да подават заявления за допускане до изпит за юридическа правоспособност и след 20.08.2021 г., но не по-късно от издаването на заповед от министъра на правосъдието за насрочване на изпит.

Спорният по делото въпрос е дали жалбоподателката е подала своето заявление в срок – преди издаването на заповедта на министъра. Видно от представените по делото доказателства, ответникът по жалбата приема за подадени в срок и заявления, подадени на датата на издаване на заповедта – 23.08.2021 г., с други думи, при утвърдителен отговор на въпроса, дали жалбоподателката е подала заявлението си на 23.08.2021 г., то същата е следвало да бъде включена в списъка с допуснатите кандидати. Обратно, при отрицателен отговор на този въпрос и при установена дата на подаване на заявлението – 24.08.2021 г., както е приел административния орган, то същото следва да се приеме за подадено извън установения срок.

Видно от представените доказателства по делото, стажът на жалбоподателката е завършил на 23.08.2021 г., когато е съставен Акт за напускане на длъжност от същата дата, подписан от специалист АД при СГС и от жалбоподателката. Тази дата съвпада на посочената на заявлението на л. 30. Кое е и житейски логично, тъй като след получаване на акта си за напускане на длъжност, още същия ден жалбоподателката да е подала и заявлението си за допускане до изпит за придобиване на юридическа правоспособност. Посочената дата неправилно не е приета от ответника по делото като дата на подаване на заявлението.

Съдът смята, че органът е извършил формална проверка за допустимостта и редовността на документите, без да съобрази представените от жалбоподателката със заявлението документи, както и допълнително изпратените по електронен път такива. Видно от официалното писмо от СГС с изх. № РД-21-805/24.08.2021 г. на стажант-юристите, подали документи за допускане до изпит до 24.08.2021 г. включва и жалбоподателката. Това подкрепя извода, че заявлението е подадено преди посочената в писмото дата, тъй като е нелогично да се посочва „подадени до 24.08.2021 г.“ документи, ако същите са били подадени на 24.08.2021 г. Тоест, посочена е дата, която служи за краен срок на времеви период, в който стажант-юристи са подавали документи за допускане до изпит. До тази дата са били подадени и документите на жалбоподателката. Никъде в писмото не се сочи, че са отбелязани стажант-юристи, които да са подали документи и на 24.08.2021 г. включително. Това подкрепя изцяло тезата на жалбоподателката, че същата е подала своите документи в срок, а именно до 23.08.2021 г. Това обстоятелство се извлича и от неправилно тълкуваното от ответника писмо от СГС на л.62 с изх. № РД-21-ЖГ-907/10.09.2021 г., видно от което документите са били подадени на 23.08.2021 г. Изцяло погрешно е тълкуван от административния орган израза „датата на подаване се отбелязва лично от стажант-юриста на заявлението“. Смисълът на този

текст е, че именно стажант-юриста, а не длъжностно лице, приемащо документите ще датира заявлението. Видно от текста на писмото, при смисловото му тълкуване, се установява, че документите са получени в СГС на 23.08.2021 г. Никъде в текста не се посочва, че това е датата, отбелязана на заявлението. В такъв случай, текстът щеше смислово да гласи, че „документи с дата от 23.08.2021 г. ...“. Не е така в случая. Недвусмислено е посочено, че заявлението е получено на 23.08.2021 г., а обстоятелството, че това е станало след 16 часа е обусловило изпращането му на следващия ден. Това няма отношение към датата на подаването им, тъй като документите се подават чрез съответния окръжен съд, а организацията по изпращането им от ОС към МП е нещо, върху което стажант-юристът не може да влияе и не зависи от волята му.

В случая се установява добросъвестност на жалбоподателката при подаване на нейните документи, като по обективни и във от нея причини, физическото представяне на същите в МП е станало на следващия ден. Това обстоятелство не е изследвано от административния орган, който е подхождал формално към установената фактическа обстановка, не е изследвал обстоятелствата и възраженията на жалбоподателката, а бланкетно ги е отхвърлил.

По тези съображения съдът намира, че жалбата е основателна и следва да бъде уважена. Не така стои въпросът с претендираните от нея разноски за адвокатско възнаграждение. Недоказано е според съда изготвянето на жалбата, подаването на документи в съда или процесуалното представителство. В съдебно заседание не се е явил упълномощен от жалбоподателката адвокат, а документите по делото са подписвани от нея лично и не са приподписвани от адвокат. Поради това претенцията за присъждане на 300 лв. за адвокатско възнаграждение е неоснователна и недоказана. Адвокатското възнаграждение се дължи въз основа на оказана правна помощ и съдействие, каквито в случая не се установяват. Ето защо на жалбоподателката следва да се присъдят 10 лв. за внесена държавна такса.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба от Н. И. М., Заповед № СД-03-121/23.08.2021 г., изменена със Заповед № СД-03-127/03.09.2021 г. и допълнена със Заповед № СД-03-132/14.09.2021 г. на Министъра на правосъдието за насрочване на изпит за придобиване на юридическа правоспособност, в частта ѝ, с която същата не е допусната до изпит.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

